

Spis treści

Wstęp	7
1. Charakterystyka oraz zakres działalności przedsiębiorstw mikro	9
1.1. Pojęcie przedsiębiorstwa mikro	9
1.2. Organizacyjno-prawne aspekty działalności przedsiębiorstw mikro...	18
1.3. Zarządzanie przedsiębiorstwem mikro	27
2. Istota sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw mikro	31
2.1. Cechy i założenia sprawozdawczości finansowej mikroprzedsiębiorstw	31
2.2. Zawartość sprawozdania finansowego mikroprzedsiębiorstw.....	36
2.3. Bilans mikroprzedsiębiorstw	39
2.4. Rachunek zysków i strat przedsiębiorstw mikro	48
2.5. Informacja dodatkowa przedsiębiorstw mikro	54
3. Analiza sprawozdań finansowych przedsiębiorstw mikro	56
3.1. Metody analizy sprawozdań finansowych	56
3.2. Analiza bilansu.....	59
3.3. Analiza rachunku zysków i strat	78
4. Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa mikro	94
4.1. Kryteria podziału wskaźników finansowych.....	94
4.2. Analiza płynności.....	95
4.3. Analiza rentowności/deficytowości	100
4.4. Analiza zadłużenia	104
4.5. Analiza sprawności działania.....	106
4.6. Piramida wskaźników dla jednostek mikro	111
5. Studium przypadku	115
5.1. Analiza finansowa mikrojednostek Alfa i Beta.....	115
5.2. Analiza finansowa jednostki mikro z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego.....	137
Załącznik.....	145
Literatura.....	147
Spis rysunków	148
Spis tabel.....	149

Wstęp

Samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej jest marzeniem wielu ludzi, szczególnie młodych, kończących szkoły średnie oraz uczelnie wyższe. Są często ambitni, pełni wiary, że to właśnie im się uda. Mają nieraz bardzo ciekawe pomysły, mogące zapewnić im sukces na rynku. Uruchomienie działalności w obecnych czasach nie sprawia już większych problemów, gdyż państwo stara się pomagać młodym przedsiębiorstwom; w zasadzie ma ono obowiązek stworzenia dla mikroprzedsiębiorców korzystnych warunków funkcjonowania i rozwoju. Muszą być przy tym uwzględnione zasady równości i konkurencji. Warunki, jakie powinno zapewnić państwo, mogą być następujące: wspieranie instytucji i organizacji działających na rzecz przedsiębiorców, wyrównywanie warunków wykonywania działalności gospodarczej ze względu na obciążenia podatkowe, promowanie współpracy sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) z dużymi polskimi i zagranicznymi jednostkami gospodarczymi lub inicjowanie zmian w ustawodawstwie, umożliwiających rozwój tego sektora. Korzystne zmiany w prawie można obecnie zauważyć, analizując ustawę o swobodzie działalności gospodarczej, reformę ZUS-u, pozwalającą obniżyć koszty przedsiębiorcy, zmiany w ustawie o rachunkowości, zmiany w systemie rejestracji działalności gospodarczej itp. Jednak czy ostatecznie uda się przetrwać przedsiębiorcy, zależy nie tylko od tego, czy ma pomysł; czasami od szczęścia, ale również i wiedzy ekonomicznej.

Przedsiębiorstwa mikro są istotną grupą jednostek gospodarczych działających na rynku (według różnych źródeł stanowią około 99,8% ogólnej liczby przedsiębiorstw). Statystyki podają np., że wśród 2,7 mln podmiotów gospodarczych ponad 1,9 mln to przedsiębiorstwa małe, funkcjonujące w formie zakładów osób fizycznych. Zatrudniają one najwięcej pracowników. W wielu krajach są to głównie przedsiębiorstwa rodzinne, przekazywane z pokolenia na pokolenie. Mały przedsiębiorca musi obecnie posiadać podobną wiedzę jak menedżerowie dużych firm. Bardzo często okazuje się, że musi być to wiedza wszechstronna. Wynika to z tego, że jest on nie tylko właścicielem, ale i menedżerem, księgowym, specjalistą ds. marketingu, sprzedawcą itp. Skupianie w swoim ręku coraz więcej obowiązków wynika z dążenia do obniżania kosztów związanych z zatrudnieniem, które są zaliczane w Polsce do wysokich.

Niniejsza książka jest poświęcona przedsiębiorstwom mikro zdefiniowanym w ustawie o rachunkowości. Głównym tematem jest ich sprawozdawczość finansowa, która została wprowadzona do ustawy o rachunkowości nowelizacją w 2014 roku. Uzupełnieniem jest analiza finansowa, która może być istotnym narzędziem osiągania przewagi konkurencyjnej. Publikacja jest przeznaczona dla wszystkich

zainteresowanych sprawozdawczością i analizą finansową w przedsiębiorstwach mikro, chcących osiągać możliwie najlepsze efekty związane z podejmowanymi decyzjami. W książce starano się w przystępny sposób przedstawić zarówno sporządzanie sprawozdań finansowych, jak i rozwiązania dotyczące ich analizy.

Opracowanie zostało podzielone na pięć rozdziałów. W pierwszym rozdziale scharakteryzowano przedsiębiorstwa mikro. Ujęto w nim kryteria jakościowe i ilościowe, wynikające zarówno z podejścia literatury, jak i aktów prawnych. Przedstawiono w nim także metody zarządzania przydatne dla tego typu jednostek. Rozdział drugi jest poświęcony sprawozdawczości finansowej dla przedsiębiorstw mikro. Zaprezentowano w nim rozwiązania krajowe i międzynarodowe. Analiza sprawozdań finansowych jest tematem trzeciego rozdziału. Opisano w nim metody analizy oraz analizę poszczególnych elementów sprawozdania finansowego. Analiza wskaźnikowa jest ujęta w czwartym rozdziale. Dodatkowo w książce w rozdziale piątym zamieszczono trzy studia przypadków. Dwa pierwsze mają za zadanie całościowo pokazać zastosowanie sprawozdawczości i analizy finansowej w przedsiębiorstwie usługowym i handlowym. Trzeci przykład przedstawia, jak można przeprowadzić analizę finansową jednostki mikro w arkuszu kalkulacyjnym.

Rozważania teoretyczne są wsparte w tej publikacji licznymi przykładami zamieszczonymi w poszczególnych rozdziałach.

Autorzy dołożyli wszelkich starań, aby informacje zawarte w opracowaniu były zrozumiałe dla każdego Czytelnika i pokazały, że przy niedużych nakładach można przeprowadzić analizę sprawozdań finansowych przedsiębiorstw mikro, która nie jest dla nich obowiązkowa, a może podnieść efektywność i zwiększyć zyski. Zaproponowane metody oraz wskaźniki finansowe nie wymagają skomplikowanego oprogramowania komputerowego, gdyż wystarczającym programem może być dowolny arkusz kalkulacyjny.

Książkę poleca się wszystkim Czytelnikom zainteresowanym sprawozdawczością finansową i analizą. Jej odbiorcami powinni być przede wszystkim przedsiębiorcy rozpoczynający działalność w skali mikro, studenci uczelni lub kierunków ekonomicznych oraz słuchacze studiów podyplomowych.

Robert Kowalak